

Aspecte privind depozitarea bunurilor din colecția de istorie contemporană

Scrociob Diana
scrociob_diana@yahoo.com

Muzeul are calitatea de martor al istoriei și, în același timp, are datoria de a prezerva patrimoniul contemporan existent pentru generațiile următoare. Această grijă este îndreptată cu precădere spre achiziția și conservarea bunurilor culturale aparținând perioadei de istorie contemporană aflate încă în circulație. La acest lucru, se adaugă și faptul că, în prezent, Muzeul Județean Vâlcea se află în plină reorganizare a expoziției de bază de la Muzeul de Istorie, în care exemplificarea istoriei contemporane, în special a Râmnicului, cu ajutorul acestei categorii de bunuri, va avea un loc de seamă. Bunurile contemporane sunt cele mai noi obiecte ale patrimoniului muzeal și este șansa noastră de a le conserva cât mai bine. Prin urmare, având în vedere toate aceste considerente, am ales să fac o scurtă prezentare a problemelor pe care le-am întâlnit în cadrul proiectului de reorganizare a depozitului de istorie contemporană.

Este bine știut faptul că, odată cu trecerea timpului, bunurile culturale sunt supuse în mod lent sau mai rapid procesului de îmbătrânire¹. La aceasta, se adaugă și acțiunea de deteriorare cauzată de numeroșii agenți, cum ar fi: temperatura, umiditatea, lumina, compoziția aerului, marea varietate a compușilor chimici, insecte, ciuperci etc., asociați nu de puține ori cu necunoașterea și neglijența oamenilor.

Menționez încă de la început că, la Muzeul Județean Vâlcea, depozitul colecției de istorie contemporană a fost amenajat cu ceva timp în urmă, dar era nevoie de o reorganizare a sa. Acesta adăpostește numeroase și variate bunuri culturale, al căror suport diferă: textile, documente, piese din metal, lemn, sticlă, os sau diverse combinații. De asemenea, pe lângă variațiile determinate de natura materialului, ne afectează și problemele privind de lipsa spațiului și a condițiilor oferite de microclimat, singura regulă a gestiunii de istorie contemporană fiind aceea a apartenenței la perioada istorică². În plus, starea de sănătate diferită a obiectelor aflate în depozit nu face decât să contribuie la deteriorarea bunurilor care se află într-o stare bună sau foarte bună de conservare numai prin simpla alăturare cu cele ce prezintă procese evolutive de deteriorare. Pentru a păstra în condiții optime aceste bunuri culturale, trebuie să avem în vedere principiile conservării științifice, fiecare obiect având nevoie de anumite condiții specifice.

Ținând cont de toate acestea, a fost întocmit referatul de către conservatorul colecției, în care au fost specificate condițiile pe care ar trebui să

¹ Moldoveanu Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Ed. a II a, Centru pentru formare, educație permanentă și management în domeniul culturii, București, 2003, p. 2.

² Nicolescu Corina, *Muzeologie Generală*, Editura didactică și pedagogică, București, 1979, p. 56.

le îndeplinească acest depozit din punct de vedere al materialelor necesare pentru asigurarea microclimatului, al mobilierului și al materialelor de protecție. În acest referat s-a ținut seamă de normele de conservare în vigoare.

În baza referatului respectiv, a fost convocată comisia de restaurare și conservare, pentru a se stabili căile de intervenție, fiind hotărâte locul de depozitare, precum și măsurile de igienizare. De asemenea, s-a propus achiziționarea aparatului, a materialelor necesare, precum și a mobilierului care urmează să adăpostească colecția de istorie contemporană. Aceste hotărâri nu au putut asigura idealul, dar protejează bunurile cât se poate de bine, în condițiile date.

Spațiul rezervat depozitului pentru această colecție a rămas același, la etajul întâi al Muzeului de Istorie. Acesta fost monitorizat cu ajutorul termohigrometrului, în urma măsurărilor constatându-se un microclimat relativ stabil³. Ținând cont de diversitatea obiectelor, se recomandă o temperatură între 10-18°C. În muzeu, încălzirea este asigurată pe termoficare, fiecare calorifer fiind prevăzut cu robinet. Datorită acestora, în timpul iernii căldura este constantă, în cazul în care se depășește valoarea optimă, temperatura constantă putând fi reglată cu ajutorul robinetelor. Ținând cont de aceeași diversitate a obiectelor, se va asigura o umiditate relativă, în limitele de 50%-65%. Pentru controlul umidității relative au fost achiziționate un dezumidificator și un umidificator, dotări care au fost făcute pentru toată secția de istorie, în funcție de suprafețele de acoperit. Acestea permit fixarea strictă a valorii umidității, fără variații nedorite, asigurarea unui microclimat stabil fiind deja obligatorie pentru conservare. O altă problemă care a trebuit rezolvată a fost aceea a radiațiilor luminoase. Mai multe materiale înseamnă o rezistență diferită față de lumină. În depozite, indiferent ce materiale ar adăposti, nu este nevoie de lumină decât în momentul în care se lucrează. Astfel, am achiziționat sturci cu protecție contra radiațiilor ultraviolete pentru ferestrele depozitului și am pus în cutii obiectele de fiecare dată când a fost posibil. Tot la ferestre sunt montate plase contra insectelor ce pot dăuna materialelor organice.

Odată finalizate aceste etape, s-a trecut la verificarea colecției de istorie contemporană, la întocmirea fișelor de evidență și a fișelor de conservare, cu ajutorul specialiștilor în domeniu. Ținând cont de proprietățile fizico-mecanice și de forma exponatelor au fost achiziționați moduli din metal pe care i-am înălțat până la 2,50 m, cu polițe reglabile, având o lungime de 1 m și o adâncime de 40 cm, cutii de patru dimensiuni (60/30/21 cm; 42/42/14 cm; 38/28/12 cm; 35/27/20 cm) și netex pentru ambalat.

Pentru protejarea documentelor, s-a folosit hârtie de filtru, atât la căptușirea cutiilor în care au fost introduse, cât și între ele. Toate acestea, au fost făcute în funcție de dimensiuni, de starea de fragilizare și de frecvența de căutare. În cutii, nu avem mai mult de 20 de documente suprapuse. Obiectele de metal au fost ambalate fiecare în hârtie, pentru a se evita contactul între ele, apoi au fost așezate în cutii de carton. Prin această depozitare, am urmărit ferirea lor de coroziunea electrochimică și de acțiunea negativă a prafului. Lemnul a fost, de asemenea, introdus în cutii, în funcție de dimensiunile și

³ Normele de conservare în vigoare în acest moment sunt foarte stricte în această privință.

forma obiectelor, pentru a-l feri de variațiile de umiditate și de radiațiile solare. Pricipala grijă în legătură cu obiectele ce au în componența lor sticlă sau porțelan este aceea că se pot sparge. Pentru a preveni acest lucru, au fost ambalate în folie de plastic cu pernțe de aer, apoi au fost introduse în cutii.

Pentru protecția obiectelor din material textil, a fost nevoie de proiectarea și cumpărarea pe comandă a două dulapuri închise. Unul este compus din două corpuri suprapuse, cu dimensiunile de: 1,10 m înălțime, 1,10 m lățime, împărțite cu 5 polițe la o diferență de 20 cm. În el, au fost așezate la orizontală textilele mai mici. Cel de-al doilea, are o înălțime de 2 m, o lățime de 1,20 m. Acesta a fost împărțit în două: în dreapta textilele foarte înalte au fost puse pe umerășe îmbrăcate, iar în stânga, pe polițe, au fost puse pălării de tot felul și alte accesorii.

Au existat și cazuri în care obiectele nu au fost puse în cutii, deoarece acestea nu au necesitat o protecție deosebită, de exemplu: patefoanele (care au cutiile lor), mașinile de scris, etc. În depozit mai avem două mașini de cusut și un suport de ziare care, datorită dimensiunilor mari și rezistenței lor, nu au fost puse pe polițe, deși acest lucru nu este recomandat din punct de vedere al conservării.

Toate aceste măsuri întreprinse mai sus, au drept scop protejarea colecției. Pentru a fi regăsite mai ușor, datele privind denumirea și numărul de inventar al obiectelor aflate în cutii au fost trecute atât în interiorul, cât și în exteriorul acestora. Încă din faza de proiect, polițele au fost numerotate cu cifre arabe, iar modulii au fost numerotați cu litere mici.

Toate acestea se doresc a fi un început pe calea rezolvării problemelor de conservare a obiectelor intrate de curând în rândul bunurilor de patrimoniu, indicate de specificul lor și de posibilitățile existente. Coroborate cu studiul particularităților istorice și tehnice, continuate cu controlul periodic și amplificate cu alte măsuri de conservare generală și particulară, aceste acțiuni se înscriu în activitatea amplă de ocrotire a patrimoniului vâlcean.

Summary

Aspects concerning the keepeng of the collection of contemporan history

This article presents the operations we made at the Museum of Râmnicu Vâlcea for the improvment of the conservation for the collection of contemporan hystori.

The same room at the first floor was restore and better equipt. An humidifier, an dehumidifier were bought and the rollers blind were changed. The collection has benefit of new shelves and lokers. We separated the cultural goods on fabrics and we have put them in adequat boxes and shelves that we numberd to faciliti the finding.

We hope that oll this actions will ensure a better prezervation of this collection.

Sistem de depozitare textile

Ambalare obiecte muzeistice